

GUIA PER A UN ÚS NO SEXISTA DE LA LLENGUA

La llengua, com a transmissora bàsica de la cultura d'un poble, reflecteix i interacciona amb la realitat de cada moment. Així, doncs, fem un ús sexista i androcèntric de la llengua perquè vivim en una cultura sexista i androcentrista en la qual es valoren les capacitats i les funcions atribuïdes als homes, però no es reconeix el valor social de les capacitats i les funcions que són atribuïdes a les dones. Cal dir, però, que **el sexisme no és en la llengua, sinó en la ment de les persones.**

GUIA PER A UN ÚS NO SEXISTA DE LA LLENGUA

ERRORS MÉS FREQÜENTS DERIVATS DE L'ANDROCENTRISME

1. Ús del gènere gramatical masculí com a genèric per a fer referència tant a homes com a dones:

- _ Exclou les dones: "Els nens jugaven al pati"
- _ Fa invisibles les dones: "Un grup de destacats escriptors"

2. Presentació de l'home com a únic subjecte d'acció i de referència i de la dona com a dependent o subordinada:

"El senyor Soler anava acompanyat de la seva esposa i fills".

ERRORS MÉS FREQÜENTS DERIVATS DEL SEXISME

1. Diferents tractaments per a cada sexe. Minimització de les dones:

- _ Homes = Senyor
- _ Dones = Senyora o senyoreta (informa de l'estat civil i minimitza les dones)

2. Diferents qualitats per a les dones (relacionades amb l'estètica) i per als homes (relacionades amb la intel·ligència):

- _ Homes: "Els directors visitaren les instal·lacions" (rang de les persones)
- _ Dones: "Les dones, elegantment vestides, visitaren les instal·lacions" (estètica)

3. Ús del gènere femení per a desqualificar, i al·lusions pejoratives a les dones o als seus valors, comportaments i actituds que se'ls assignen:

- _ Plora com una dona.

Una fórmula per saber si l'expressió utilitzada és correcta consisteix a invertir la frase i col·locar els homes en el lloc de les dones i a la inversa. Si la frase sembla inadequada, és senyal que és sexista.

CAP A UN ÚS MÉS CORRECTE DE LA LLENGUA

Canviant la nostra percepció del món canviarà el llenguatge.

Canviat l'ús del llenguatge canviarà la nostra concepció de la realitat.

A continuació podeu trobar uns exemples extrets del tríptic *Ep! També existeixo. Evitem l'ús sexista en el llenguatge*, editat pel Centre de Normalització Lingüística Montserrat.

LLENGUATGE IGUALITARI

El llenguatge igualitari ha d'evitar qualsevol indicatiu de desigualtat en referència a les persones.

– **Cal evitar la paraula *home* en sentit genèric.**

els drets de l'home → els drets **humans**

– **Qualsevol persona és senyor o senyora (S r., Sra.).**

Senyoreta Maria Pla → **Senyora** Maria Pla

– **No escau qualificar la dona com a "esposa de" i amb l'home no fer-ho.**

local propietat de Pere Anglada i de la seva esposa

local propietat de Pere Anglada i de **Rosa Mercader**

CÀRRECS, OFICIS I OCUPACIONS

– **Hem de fer servir les formes femenines quan qui exerceix el càrrec o l'ofici és una dona.**

el notari / **la notària**

el psiquiatre / **la psiquiatra**

l'aparellador / **l'aparelladora**

el jutge / **la jutgessa**

– **Algunes paraules només distingeixen la forma femenina i la masculina per l'article.**

el cap / **la cap**

el gerent / **la gerent**

el telefonista / **la telefonista**

el líder / **la líder**

– **Són inacceptables les expressions en què no es respecti la concordança.**

la tècnica de Cultura Laia Garcia → **la tècnica** de Cultura Laia Garcia

Anna Pi, metge de guàrdia → Anna Pi, **metgessa** de guàrdia

– **Hem d'abandonar la consideració que alguns oficis o càrrecs són exclusivament masculins o femenins.**

les dones de neteja → **el personal de neteja**

els metges i les infermeres → **el personal mèdic**

NOMS GENÈRICS I COL·LECTIUS

– **Quan no coneixem si la persona que ocupa un càrrec és dona o home, podem referir-nos al càrrec amb un nom abstracte.**

director / directora → **direcció**

regidor / regidora → **regidoria**

– **Hem d'evitar el masculí per designar noms amb valor genèric.**

els treballadors → **la plantilla**

els alumnes → **l'alumnat**

els ciutadans → **la ciutadania**

– **Podem utilitzar la forma doble, tot i que no és recomanable, perquè enfarfega el text.**

els candidats → **els candidats i les candidates**

els nois → **els nois i les noies**

el beneficiari → **el/la beneficiari/ària**

– **O, per evitar la forma doble, podem utilitzar la paraula persona i alguns noms col·lectius o abstractes que incloguin tots dos gèneres.**

l'interessat / la interessada → **les persones interessades**

els professors i les professores → **el professorat**

IMPRESOS

– **Hem d'evitar les paraules que porten marca de gènere i cal tendir a la simplificació.**

El/la senyor/a.....

nascut/uda a

domiciliat/ada a

Nom i cognoms

Data de naixement

Domicili

CARTES I ESCRITS

En l'encapçalament

- **En les cartes adreçades a una persona concreta, cal fer referència al gènere d'aquesta persona.**

Senyor, Benvolguda sòcia,
Senyora, Benvolgut soci,

- **Quan no sabem si la persona a qui van destinades és home o dona, les podem encapçalar de les maneres següents:**

- **duplicant la salutació (l'ordre és indiferent)**

Distingida senyora,
Distingit senyor,

- **afegint la terminació femenina a la masculina**

Distingit/ida senyor/a,

- **posant les dues formes completes separades per una barra inclinada**

Distingit/Distingida senyor/senyora,

A l'interior dels escrits

- **És preferible el tractament de vós, perquè no fa distinció de gènere.**

El/la convidem al concert → **Us** convidem al concert

- **Hem d'utilitzar, quan sigui possible, construccions genèriques o noms col·lectius o abstractes.**

Ens sentirem honorats de comptar-vos entre els nostres col·laboradors

Aquesta entitat se sentirà honorada de comptar amb la **vostra col·laboració**

Els admesos en el procés de selecció...

Les persones admeses en el procés de selecció...

Aquesta informació s'adreça a tots els veïns

Aquesta informació s'adreça a tot **el veïnat**

PROPOSTA DE SOLUCIONS

El comprador → **La part compradora**

El demandant → **La part demandant**

El mandat → **La part demandada**

El venedor → **La part venedora**

Els agredits → **Les víctimes**

Els catalans → **La població de Catalunya**

Els ciutadans → **La ciutadania**

Els drets de l'home → **Els drets humans**

Els funcionaris → **El funcionariat**

Els joves → **El jovent / la joventut**

Els metges i les infermeres → **El personal mèdic i d'infermeria**

Els nens → **La infància**

Els oients → **L'audiència**

Els pilots i les hostesses → **El personal d'aviació / el personal de vol**

Els professors → **El professorat / el personal docent**

Els regidors → **Les regidories**

Els seleccionats → **Les persones seleccionades**

Els tècnics → **El cos tècnic / l'equip tècnic**

Els transcriptors → **El personal de transcripció**

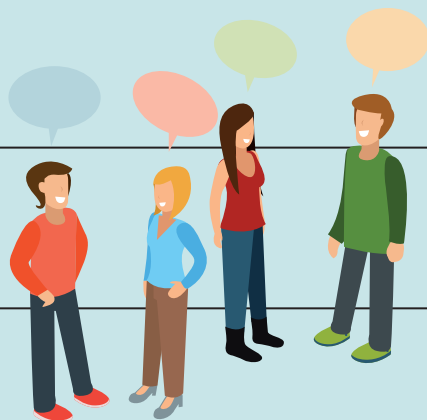
Els treballadors → **La plantilla / el personal**

Els voluntaris → **El voluntariat**

Les dones de la neteja → **El personal de neteja**

GUIA PER A UN ÚS NO SEXISTA DE LA LLENGUA

Ajuntament de Manresa
Regidoria de feminismes i LGTBI

Si voleu assessorament lingüístic, podeu adreçar-vos al:

CENTRE DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA MONTSERRAT

Pg. Pere III (entrada per Pl. 11 de Setembre), 68, entresol

08240 Manresa

Tel. 93 872 17 07 / Fax 93 872 56 27

manresa@cpl.cat

<http://www.cpl.cat>

Si voleu informació més completa podeu consultar la publicació *Guia d'usos no sexistes de la llengua en els textos de l'Administració de la Generalitat de Catalunya. Generalitat de Catalunya.*